

Կեսարացիին համար կեանքի մէջ ամենէն խոր բանը նաւթահորն է, ամենէն ընդարձակ բանը՝ գորգը, ու ամենէն նուրբ բանը՝ ապուխտը:

Իսկ ամենէն բարձր, օրինակելի, հանճարեղ մարդը Գալուստ Կիւլպէնկեանն է:

Կեսարացիին կայսերական կամ թագաւորական հարստութեան սպայակոյտի պետերը սթերիլիսներն են, զօրավարները՝ տոլարները, գնդապետները՝ ֆիորինները, փեզեթաները եւ մարքերը, սպաները՝ ֆրանքները ու լիրերը, հասարակ զինուորներն են դրուշը, տրախմին, լէյը, լէվան եւայլն: Կեսարացիին օդատորմիդը իր արժեթուղթերն են՝ միշտ ելեւէջի մէջ:

Կեսարացիին դաւանանքը առուտուրն է, տաճարը՝ շուկան, խորանը՝ խանութը: Իր աստուածը՝ ոսկի հորթը, սուրբը՝ արծաթը ու սրբուհին կամ սիրուհին՝ գոհարեղէնը:

Կեսարացին իր կրօնքին ու պետութեան զօրութեամբ պատերազմի մէջ է խաղաղութեան ատեն, ինչպէս խաղաղութեան մէջ է պատերազմի ժամանակ:

Իր հայրենիքը կը սկսի Կեսարայէն ու կը վերջանայ հոն, ուր ինք կրցած է դիզել քանի մը միլիոն:

Իր ուղեղն ալ մատնետրուն մէջ է, մատը ստամոքսին մէջ է, ստամոքսը՝ հոգիին մէջ ու հոգին դրամատան մէջ է:

Ու այն Կեսարացին, որ մեր նկարագրածին պէս չէ, առնուազն դաւաճան մը կամ այլասերուած մըն է:

*

Կեսարացիին համար արուեստ մը կամ արհեստ մը ունեցող մարդը ոչ մէկ արժէք ունի: Ան այդպիսի մէկը չառնէր իր ծառայութեան մէջ: Իր քով պաշտօնեայ ըլլալու համար մարդ հարկ է գիտնայ առնուազն տասը տեսակ գործ՝ հաշուակալութիւն, մեքենագրութիւն, նամակագրութիւն, խոհարարութիւն, սրճեփութիւն, սափրիչութիւն, ներկարարութիւն, ելեկտրագիտութիւն, վաճառորդութիւն, աւելածութիւն ու խաչելութիւն: Բայց մանաւանդ՝ բեռնակրութիւն: Կեսարացին կը քաջալերէ միայն քաջ բազմարհեստեանները: